

Predhodni znaki kažejo, da tajnik ZN ne bo uspešen

Na predvečer Hammarškoldovega prihoda v Peiping priliva rdeči radio olja ognju. —

TOKIO. — Radio v Peipingu je dal na novega leta dan ponovno razumeti, da ne bo D. Hammarškold, tajnik Zdr. narodov, ki je zdaj na potu v Peiping, da izposluje osvoboditev 11 ameriških letalcev, s svojo misijo ničesar opravil.

Hammarškold bo skušal kitajskemu premierju in zun. ministru Cou En-laju dokazati, da so zaprti ameriški letalci osebje Zdr. narodov in da bi morali biti kot taki pod pogoji korejskega premirja oproščeni.

Dan poprej je peipinški radio sporočil, da je bil oni Amerikane, ki je dobil najtežjo kazen, dejansko poglavar treniranja vohunov na Japonskem.

Radio je sporočil, da sta dva ujeta kitajska nacionalistična agenta izjavila, da aju je letalec John T. Downey iz Conn., osebno ponesel nad Mandžurijo, kjer sta odskočila ter jima osebno odvrgel razne potrebščine, med temi brzostrelke in radio.

Združene države pravijo, da je bil Downey civilni uslužbenec amer. armade in da se je peljal z letalom v Tokio, ko je bilo letalo 29. novembra 1952 nad Mandžurijo sestreljeno.

Iz teh trditve rdečega radia tik pred prihodom tajnika Združenih narodov, je posneti, da tajnik tam ne bo kaj prida opravil.

Ogromen promet vojaških letal preko oceanov

Prenesla so tisoče potnikov, pacientov in ogromne količine tovora, prtljage in pošte.

WASHINGTON. — Military Air Transport Service sporoča, da je tekom leta 1954 odletelo vsakih 54 minut vojaško letalo preko Atlantika in Pacifika.

Vsako uro tekom preteklega leta se je dvignilo v zrak vojaško transportno letalo s povprečno 56 vojaškimi potniki, petimi pacienti in 20.000 funti tovora in prtljage. Vojška letala so —

1. — Preleteli Pacifični ocean 5,810-krat z 250.000 potniki in pacienti ter 33.600 tonami tovora in pošte.

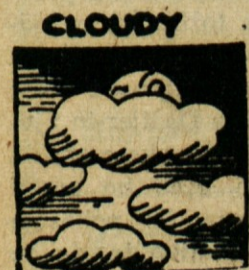
2 — Atlantski ocean so preletela 4.000-krat z 200.000 potniki in pacienti in 49.300 tonami tovora in pošte.

Od 1. junija 1948 so vojaška letala vsega skupaj preletela Pacifik 44.430-krat, Atlantik pa 20.788-krat.

Dva ubita v Casablanci

CASABLANCA, Maroko. —

Tukaj so teroristi ubili dva trgovca.

Danes oblačno, popoldne in ponoči bolj mrzlo.

PREDSEDNIK PANAME UBIT

Atentatorji so streljali nanj na dirkališču po končanih konjskih dirkah.

PANAMA. — V nedeljo zvečer so atentatorji ubili Jose Antonno Remon-a, 46 let starega predsednika te strateško važne centralno - ameriške republike. Morilci so ga ubili z brzostrelkami iz zasede na nekem dirkališču. Poleg njega sta bila ubita še dva moža. Eden izmed ubitih je bil identificiran kot detektiv Peralta, ki je bil predsednikov osebni stražnik. Prva uradna poročila niso še nič naznanila, kaj se je zgodilo s predsednikovimi napadalci. Neko nepotrjeno poročilo naznanja, da je bil eden izmed ubitih napadalec.

Ranjenga predsednika so odpeljali v bolnišnico, kjer so ob poldnesih zvečer naznanili, da je predsednik umrl. Prestreljena so mu bila pljuča.

Predsednikova vdova Cecelia Remon je bila ob času atentata v Miami, Florida, odkoder je nemudoma odletela domov, ko je izvedela o smrti svojega moža.

Predsednik Remon je bil ustoličen dne 1. oktobra 1952. Svojo vojaško izobrazbo je dobil na vojaškem kolegiju v Mexico City, potem pa še večbo za konjeniškega častnika v Fort Riley v Združenih državah, kjer je bil tudi odlikovan z visokim redom katerega mu je osebno pripela Mrs. Franklin D. Roosevelt.

V ponedeljek ob dveh popoldne je parlament v izrednem zasedanju zaprisegel zunanega ministra Jose Ramona Guizado kot predesdnika. Guizado je bil leta 1952 izvoljen za podpredsednika.

Novi grobovi

Elizabeth Madden

V soboto popoldne je umrla Elizabeth Madden, roj. McCarthy, stara 58 let in doma iz Braddock, Pa. Živela je na 918 E. 75. St. Zapuša otroke in vnuke. Pogreb bo v sredo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62. St. v cerkev St. Phillip Neri ob devetih in od tam na Kalvarijo.

Tom Nickoff

V soboto je bil najden mrtev na svojem domu Tom Nickoff, stanujoč na 1557 E. 93. St., star 65 let in doma iz Macedonije. Bil je samski Razen nečakinje v Kaliforniji ne zpušča tukaj sorodnikov. Zaposlen je bil kot klerik pri Fisher Foods Co. pokopan bo danes ob desetih iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62. St. in na Hillcrest pokopališče.

Zračna nesreča; 4 mrtvi

MONTGOMERY, Ala. — Na novega leta dan so se tukaj ubile štiri osebe, ki so se vozile v privatnem letalu nekega sportnika, pa je letalo strmoglavilo na zemljo.

Kaznovan urednik

MODENA, Italija. — Arnoldo Torelli, komunistični urednik, je bil spoznan za krivega hujskanja na razredno vojno in obsojen na štiri mesece zapora ter na globo \$10.

V bližini Galiona, O., so zdaj našli truplo pogrešane deklice

Mladenko so pogrešali od petka, ko jo je zadnji videl živo njen brat.

GALION, O. — Šerifi zaslišujejo nekega 17-letnega mladunca, ki je bil menda zadnji, kateri je videl živo 16-letno dijakinjo višje šole Patricia Spears, katere golo truplo sta našla dva dečka v grmovju, ko sta bila na lovu. Deklica je bila zadavljena.

Dečka sta nemudoma stekla v Crestline, O., kjer sta povedala šerifom in policiji o svoji najdbi. Šerifi so po ogledu trupla sporočili, da je bilo truplo golo in opraskano na prsih. O njeni obleki ni bilo sledu.

Koroner dr. Mansfield je ukazal prepeljati truplo deklice v University bolnišnico v Columbusu, kjer jo bodo raztelesili. Dejal je, da so bili na vratu umorjene znaki oz. odtisi vrvi ali žice. Rekel je tudi, da ni mogel takoj ugotoviti, če je bila deklica kriminalno napadena.

Deklico so pogrešali že od petka. Ko jo je njen brat, 17-letni Frederick zadnjič videl, je imela na sebi črno obleko in sivo suknjo. Ko sta se njena roditelja, ki sta oba zunaj zaposlena, vrnila v petek opoldne domov k južini, sta ugotovila, da ni hčerke nikjer.

Uporaba atomskega orožja v ponovni agresiji v Koreji

Vojška pomoč Južni Koreji verjetno ne bo ukinjena, dokler bo ta pomoč tam potrebna.

SEOUL, Koreja. — Admiral Arthur W. Radford je včeraj izjavil, da bodo Združene države pripravljene "na uporabo atomskega orožja, če bi komunisti obnovili svojo agresijo v Koreji."

Admiral, ki je predsednik načelnikov skupnih generalnih štabov, je podal to izjavo časnikarjem po svojem prihodu v Seoul. Je namreč na potovanju okoli sveta in se bo ustavil v raznih krajih.

Dejal je, da ne ve, če bo mogoče ohraniti trajni mir v Koreji.

"To je nekaj, v kar vsi upamo," je dejal, "toda medtem moramo ostati močni, da si ne bomo nihče drznili kaliti miru."

Admiral je tudi pripomnil, da se bo vojaška pomoč Južni Koreji vsekakor nadaljevala, "dokler bo obstojala potreba zanjo."

Kje je sovjetski velmož?

DUNAJ. — Tukaj pogrešajo podpolkovnika Gregorja Rapalova, ki je bil visok sovjetski uradnik na Dunaju.

Indski znanstvenik umrl

NEW DELHI, Indija. — Tukaj je umrl Sir šanti Swarupa, največji znanstvenik Indije. Ob smrti je bil star 60 let.

Priporočamo vedno in povsod veliko pazljivost, to ni dobro samo za druge, ampak prav tako za nas same!

Poročilo St. Clair Savings and Loan Co. zavoda

CLEVELAND. — Tekom preteklega leta je bilo zaznamovani znaten napredek pri St. Clair Savings and Loan posojilnici, kakor je naznanil njen predsednik Paul J. Scheppler ob izdanju finančnega poročila tega zavoda, ki je objavljeno danes v našem listu.

Družba, ki ima svoje urade na 813 E. 185. St., in 6235 St. Clair Ave., poroča narastek 2 in četrt milijona dolarjev na hranilnih vlogah, tri milijone dolarjev na posojilih na vknjižbe (mortgage) in ima nad 18 milijonov dolarjev druge imovine in virov.

"Narastek hranilnih vlog dokazuje, da ljudstvo hrani ter se poslužuje postrežbe v obeh uradih St. Clair Saving zavoda. Hvaležni smo našim vložnikom za njihovo zaupanje in poskrbeli bomo, da jih bomo tudi v bodočnosti z vsem postregli", je rekel Mr. Scheppler.

Hranilne vloge, ki bodo naložene 10. januarja ali prej, bodo nosile obresti od 1. januarja.

Kolikor šivov, toliko mesecev

GREENSBORO, N. C. — Leroy Waynick je bil spoznan za krivega, da je porezal in oklanel neko žensko. "Koliko šivov so ji naredili zdravniki, da so ji zaprli rano?" je vprašal sodnik W. H. Burgwyn.

"Osem", je bil odgovor. "Pravi 'Osem mesecev. Za vsak 'štih' en mesec!" je razsodil sodnik.

NAJNOVEJŠE VESTI

CLEVELAND. — Okrajni sodnik Edward Blythin je včeraj popoldne odredel novo sodno razpravo dr. Samuelu Sheppardu, zaradi umora žene obsojenemu morilcu. Odvetnik Corrigan, načelnik Sheppardove obrambe, ima vloženo za novo obravnavo že drugi priziv, to pot na podlagi "novih dokazov." Zaslisanje za ta priziv bo v soboto.

COLUMBUS, O. — Po republikancih dominirana zakonodajna država Ohio je pričela večeraj s svojim letošnjim zasedanjem.

PANAMA. — Narodna skupščina je včeraj proglasila obsešno stanje, s katerim so začasno ukinjene ustavne svoboščine, da se pomaga policiji z iskanjem in odkritjem atentatorjev, ki so umorili predsednika Jose Antonio Remona.

COLUMBUS, O. — Governor Frank J. Lausche bo imenoval republikanca Johna M. Wilcoxona kot direktorja financ v svoj kabinet.

WASHINGTON. — Kongresni odbor je priporočil "pozitivno nestransko politično ofenzivo" od strani Združenih držav, da se prepreči zazibanje sveta v brezskrbnost in mrtvilo s kremeljskimi uspankami o "mirnem sožitju," ki nimajo drugega namena kot vreči svet v tretjo svetovno vojno, ko bo Moskva nanjo pripravljena.

VATIKAN. — Papež Pij XII. je priporočil, naj se izpremeni sedanj "mrzli mir" v pravi mir, kakor hitro je to mogoče. Pozval je kristjane, naj pomagajo zgraditi "most miru" med Vzhodom in Zahodom, toda je ponovno svaril pred komunistično propagando.

MRŽNJA IN SOVRAŠTVO ZA ŽELEZNO ZAVESO

Iz študije senatnega odbora za zunanje zadeve je razvidno, da je za narode pod rdečimi režimi malo upanja, da bi se osvobodili svojih krutih zatiralcev.

WASHINGTON. — Senadni odbor za zunanje zadeve je 1. januarja objavil študijo, iz katere je razvidno, "da obstoja široko razširjena ljudska mržnja proti komunističnemu režimu na Madžarskem, kjer je ta režim padel na zelo nizko stopnjo tako v ekonomskem kakor političnem pogledu."

"Nesigurnost madžarskega komunističnega režima in njegovega pripravljenost, da se doseže neka vrsta odpomoči razmeram v deželi, je neposredna posledica opozicije proti vladi od vseh slojev prebivalstva," je rečeno v tej študiji.

"Obstojajo dokazi o stalni sabotaži in podtalnem delovanju, katero pa izvajajo zaradi velike čuječnosti policije in splošnega terorja samo posamezniki ali izolirane skupine.

Neobdelana zemlja
"Kmetije pušajo mnogo zemlje neobdelane; delavci ne vršijo zasnovanih kvot in mnogo cerkva vztraja pri svoji pravici izvrševanja bogoslužja, kakor ga same žele vršiti.

"Splošno stanje stvari potrjujejo potniki z Zapada, ki so bili zadnje mesece v Madžarski."

Senator Wiley, predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve, pravi v svojem predgovoru te študije, da sicer "nikjer v vzhodni Evropi ne grozi komunistom neposredna nevarnost, da bi izgubili oblast nad položajem, toda za monolitčno fasado železne zavese se grmadi trpko sovraštvo in napetost proti komunizmu."

"Svobodni svet," pravi dalje sen. Wiley, "lahko črpa upanje in bodrilo z inspirirajočega odpora ujetih ljudstev. Ta serija študij nudi dovolj dokazov, da ima Sovjetska zveza težave s prebavo svojih zavojevanj."

"Bilo bi napčno," pravi dalje senator, "delati zaključke, da je vsa komunistična struktura na tem, da se podre. Rdeča armada in tajna policija sta dve močni barikadi ljudske revolte."

S študijo Madžarske je končana serija proučevanj "napetosti v notranjosti sovjetskih podložnih držav. Prejšnje študije so se nanašale na Bolgarijo, Češkoslovaško, Poljsko, Romunijo, Albanijo in Vzhodno Nemčijo.

Tajnik Združenih narodov je bil v Indiji korektno, sicer pa skrajno hladno sprejet

Na letališče ga nista prišla sprejeti ne ministrski predsednik Nehru ne Krišna Menon, glavni indijski delegat pri Združenih narodih. — Nehru kritizira njegovo misijo v Peipingu.

NEW DELHI, Indija. — Tajnik Združenih narodov D. Hammarškold, ki je na potu v Peiping, je dospel 2. januarja v to mesto, kjer so ga zastopniki Nehrujeve vlade diplomatsko korektno, sicer pa hladno sprejeli.

Ko je njegovo letalo pristalo na letališču, ni bilo tam ne Nehruja ne Krišne Menona, načelnika indijske delegacije pri Združenih narodih, ki bi ga prišla pozdraviti. Nehru je povedal časnikarjem, da se ne bo sestal s tajnikom Zdr. narodov od drugega dne, ko bosta skupaj južinala.

Diplomati presenečeni

Indijski uradni sprejem tajnika Združenih narodov je odraz Nehrujeve ostre kritike Hammarškoldove misije v Rdeči Kitajski, katere smoter je, doseči oprostitev enajstih ameriških letalcev, ki jih je kitajska vlada zaprla kot vohune. Nehru je dejal časnikarjem, da je bil odlok Združenih narodov, da pošljejo svojega tajnika v Peiping — nesrečen odlok.

Mnogim diplomatom, katerih dežele niso neposredno prizadele s slučajem amer. letalcev, ne gre v glavo to govorjenje premierja Nehruja, da bi ponovil svojo kritiko Zdr. narodov, ki obsojajo Rdečo Kitajsko zaradi njenega postopka z letalci.

Tajnik ZN je previden

Ob svojem povratku iz Indonezije je Nehru izjavil časnikarjem, da ni priporočil kitajskim komunistom, da bi spremenili svoje stališče glede zaprtih ameriških letalcev ter dodal: "In tudi ne vem, ali ga bodo spreminili ali ne."

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Rojenice—

Pri Mr. in Mrs. Herman Marolt, Lakeview Terrace, so se ustavile rojenice ter jima pustile krepkega sinčka prvorojenčka. S tem sta Anton in Julija Marolt, poznana lastnika slov. gostilne "Marolt's Cafe" na E. 71 St., postala prvič stari ata in stara mama. Čestitke mladim in starim!

Sv. Vida št. 25 KSKJ—

Nocoj ob 7:30 je redna družvena seja v zborovalni dvorani šole sv. Vida. Člani ste vabljeni, da se seje gotovo udeležite.

V bolnišnici—

John Schneider, 1014 E. 63 St. je v Polyclinic bolnišnici v sobi št. 221. Obiski so dovoljeni.

Nod odbor—

Društvo Srca Marije (staro) ima za leto 1955 sledeči odbor: predsednica Frances Jančar, — tajnica Mary Bradač, 1200 Norwood Rd., blagajničarka Louise Piks, odbornica Mary Skulj; — nadzornici Anna Znidarsic in Josephine Skerjanec, zastopnica za Klub društev SND Louise Piks, za delniško sejo SND Ana Rode. Društvo zboruje vsako 2. nedeljo v mesecu v šoli sv. Vida.

Nedržavlani se morajo

javit! — Immigration and Naturalization Service sporoča, da mora vsak nedržavljan neoziraje se na to, kako dolgo je v deželi, javiti najkasneje do konca januarja na kateremkoli poštnem uradu svoj naslov in ostale podatke na formularju I-54. Kdorkoli bi tega ne storil, se izpostavlja težki kazni in morebitnemu izgonu iz dežele. Formularje imajo na razpolago poštni uradi kot tudi uradi Immigration and Naturalization Service.

Prosta predstava—

V sredo zvečer ob 7:30 bo v SND na St. Clair Ave., posebna predstava Johnny Andrews, ki nastopa na WNBK-WTAM, v korist nabirke March of Dimes. Prireditelji žele s to predstavo opozoriti prebivalstvo naselbine na nabirko za žrtve polia, ki jo bodo izvedle matere v sredo, 19. januarja, med 7. in 8. uro zvečer.

Seja—

Podružnica št. 14 SZZ ima nocoj ob 7:30 sejo v AJC na Recher Ave.

Seja—

Carniola Hive 493 The Macabees ima v sredo ob 7:30 sejo v UNd na St. Clair Ave., soba št. 1.

Zadušnica—

Jutri 5. jan. 1955 ob 7:15 zjutraj se bo brala v cerkvi sv. Vida sv. maša zadušnica za pokojno Mary Postotnik v spomin 9. obletnice njene smrti.

Irak je baje prelomil s Sovjetsko zvezo

BAGDAD. — Francoska tiskovna agencija je sporočila, da je vlada države Irak sklenila prikriti svoje diplomatske odnošaje s Sovjetsko zvezo. Vzroka za to dosej še niso navedli.

Prometna nesreča

DAYTON, O. Beryl Nelson Roberts iz Meadville, Pa. je bil ubit, ko je njegov avto na Route 4 kolidiral z nekim drugim vozilom.

AMERIŠKA DOMOVINA
 AMERICAN HOME
 1117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and the first week in July
 General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za tri mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 2

Tues., Jan. 4, 1955

Trst naj postane prosta luka

Predsednik Slovenske demokratske zveze v Trstu dr. J. Agneletto, je nedavno objavil v "Demokraciji" tale pomemben članek o Trstu.

Trst je užival predprave proste luke od l. 1717 do 1891. Prosta luka je obsegala pristanišče, vse mesto in bližnjo okolico do carinske meje, ki je šla od mitnice v Žavljah do mitnice v Ključu pri Katinari, do mitnice nad Sv. Ivanom in na Skali Santi, od koder se je spuščala do mitnice pod današnjim svetilnikom na Greti in od tod navzdol do morja.

Narodni ekonomski in gospodarstveniki XIX. stoletja so smatrali, da so proste luke škodljive za narodno gospodarstvo države. Tako so bile v Srednji Evropi proste luke odpravljene v drugi polovici XIX. stoletja. V Italiji so bile ukinjene proste luke Genova, Livorno, Benetke, Brindisi in Messina po združitvi Italije. Nemčija je odpravila proste luke Hamburg, Altona in Bremen l. 1888 in Avstrija je ukinita prosto luko v Trstu in Ogrski v Reki leta 1891. Za nadomestilo odpravljenih tržaških prostih luk je pospeševala Avstrija v Trstu zgraditev novih industrij. Leta 1891 Cistilnico mineralnega olja v Sv. Soboti; Cistilnico riža; več tovarn za razne vrste olja, za lineolom in končno zgraditev plavžev pod škodnjem in več drugih industrijskih podjetij.

Pod imenom prosta luka se razume pristanišče z mestom in okolico, to je ozemlje, ki je izvzeto iz carinskega ozemlja dotične države. V carinskem smislu tvori taka prosta luka pravo tujino, v katero ima svoboden vhod in izhod, ne da bi bilo podvrženo carinski kontroli, carinskemu obravnavanju in carini blago iz vseh delov sveta.

Po ukinitvi svobodnih luk so srednjeevropske države vzpostavile tako zvane ožje proste luke (Punto franco). Take ožje proste luke so obsegale samo pristanišče ali del pristanišča z javnimi skladišči, ki so tvorila carinsko prosto ozemlje. Na tem ozemlju se je smelo uvoženo blago predelovati, sortirati, previjati. Take ožje proste luke imamo v Italiji, v Nemčiji in Avstriji, kamor je spadal tudi Trst. V drugih pomorskih ali obrežnih mestih, kjer se v javnih skladiščih blago ne sme predelovati, se govori o prostih conah ali prostih okrajih.

Po prvi svetovni vojni se je dvignilo v nekaterih državah zopet močno gibanje za vzpostavitev prostih luk v širšem pomenu, kakor smo jih poznali v prejšnjem stoletju. Italija je priznala pravico in značaj take proste luke Zadru in okolici, v omejenem obsegu tudi Reki. Proste luke v širšem pomenu besede nahajamo po prvi svetovni vojni v nekaterih nordijskih državah (Kopenhagen, Malmö, Göteborg, Stockholm). Po drugi svetovni vojni je podelila Italija posebno vrsto delne carine prostega ozemlja tudi Gorici, ker je bila odtrgana od svojega zaledja.

Tudi Trst je izgubil po prvi svetovni vojni svoje zaledje v podunavski kotlini. Po drugi svetovni vojni je bil odrezan še od ostalega svojega zaledja, ki je segalo od Pule do Postojne, Idrije in Predila, in z londonskimi dogovori je izgubil še področje B. Gospodarska kriza in brezposelnost sta dosegla v Trstu vznemirljivo stopnjo. Trst je izgubil s STO nedvomno svojo gospodarsko-politično prostost. Mesto in njegova oklica sta doživela v zadnjih 35 letih nič manj kot šest preobratov in sprememb upravnih oblasti. Zato ni nikakor čudo, če preživlja danes tržaško ljudstvo in tržaško gospodarstvo eno najhujših kriz zadnjih sto let.

Zato je nova ustanovitev organizacije tržaških trgovcev, obrtnikov in malih industrijcev z namenom, da doseže od italijanske vlade podelitev pravic in značaja proste luke mestu Trstu in vsej coni A, kategorična posledica obupnega stanja, v katero so nas vrgli zaporedni provizoriji in netaletnost uprav tega ozemlja. — Tu bodi mimogrede zaradi jasnosti omenjeno, da uprava tržaškega pristanišča, o kateri je govora v londonskem memorandumu in mirovni pogodbi, nima nič skupnega s tržaško prosto luko kot s carine prostim ozemljem.

Koristi, ki bi jih prinesla prosta luka tržaškemu gospodarstvu, bi bile življenjske važnosti. Vse dobrine, vse blago, proizvodi in surovine, ki prihajajo v prosto luko in njeno ozemlje, so carine proste. Posledica te prostosti je v tem, da se v prosto luko po morju in po suhem uvoženo blago lahko v mestu svobodno predeluje, plemeniti, sortira, čisti, previja in šele nato odpošilja. Prosta luka zaživi s tem novo življenje in njeno gospodarstvo je deležno novih energij. Na eni strani se poceni življenje prebivalstva; zato se znižajo plače in mezde in delovna sila postane cenejša. Nujna posledica je znižanje produktivnih stroškov in znižanje cen industrijskih izdelkov in proizvodov ter pristaniških pristojbin v primeri s cenami na carinskem ozemlju države. In prav te nižje cene bi imele za posledico večjo konkurenčno zmoglost tržaškega pristanišča s severnimi pristanišči ter na ozemlju proste luke izdelanih produktov na svetovnih tržiščih. Od tod privlačnost za mednarodni blagovni promet in za inozemska naročila, posebno za težko industrijo, rafinerije, tovarne strojev in za ladjedelnice, ki so

navezane tudi na inozemske naročnike in odjemalce.

Zato se mesta s prostimi lukami hitro razvijajo, njih možnost zaposlitve dvigne dotok drugih delovnih sil ali tudi dotok kapitala, novih industrij in trgovskih trdk. Tako se ozdravijo v gospodarsko pasivnih mestih in krajih najtrdo-vratnejše gospodarke krize. Mesto prične živeti samo od svojih lastnih sil in preneha biti v večno breme državnim financam in ostalim državljanom.

Uresničitev carine prostega ozemlja bi vsekakor znatno odstranila tudi v tujini vsa tista nezaupanja, ki so nastala pod upravo med obema vojnoma.

Zato je danes ustanovitev carine prostega ozemlja za Trst in vso cono A edino sredstvo, ki trajno reši gospodarsko krizo v Trstu. Merodajni krogi in rimska vlada naj vzamejo v resen pretres ta problem.

BESEDA IZ NARODA

Povest ameriškega Slovenca

Cleveland, O. — Tik pred novim letom je izšla že jeseni napovedana povest pisatelja Karla Mauserja z naslovom VECNA VEZ. To je povest ameriškega slovenskega staronaseljenca, ki je že pred prvo svetovno vojno zapustil rodno grudo kranjske Dolenjske ter se skozi rudnike in tovarne prerinil do lastne farme v Madisonu, ne daleč od Clevelanda.

Kakor vse Mauserjeve povesti, tudi ta nova povest diha prijetno pristnost. Okoli ljubzenske zgodbe dolenjskega fanta, ki se ga je v Ameriki prijeljo ime Matt, in v Ameriki rojene Slovenke Jane, riše Mauser slovenskega ameriškega življenja tako prijetno in zanimivo, da boš komaj mogel odložiti knjigo, dokler je ne prebereš.

Knjiga se dobi v Slovenski pisarni (6116 Glass Ave., Cleveland 3, Ohio) in stane \$1. Za pošiljanje po pošti dodajte 15 centov. V nedeljo dne 16. januarja se bo knjiga prodajala tudi v SND na St. Clair Ave. pri Ligini prireditvi z igro "Glavni dobitek." J. Godina.

Podprimo slovenski tisk

Milwaukee, Wis. — Svobodna Slovenija v Bučnos Airesu je izdala v svoji založbi koledar za leto 1955. Koledar? Obsežen zbornik je to, ki na 272 straneh z 140 slikami prinaša obilo zanimivega, zabavnega, poučnega in raznovrstnega drugega čtiva, res za vsakega nekaj, pa naj bo že na tej ali oni strani velike luže, na tej ali oni strani ravni-ka. Sedmo leto je že izšel koledar iz omenjene založbe, toda letošnji prekaša vse dosedanje po svoji izredno pestri, bogati in res zanimivi vsebini. Kakor že iz ovitka razvidno, je posvečen desetletnici Vetrinjske tragedije, desetletnici tistih težkih časov torej, ko je naša domovina, izdana in prodana, padla v rdeče suženjstvo, kateremu so številni naši rojaki obrnili hrbet ter si izbrali raje svobodo, prepričani, da bodo na ta način uspešneje služili svojememu narodu in svoji domovini.

Ni lahko v tujini delati za svoj narod! Sredstev ni, pa je treba res obilo dobre volje, izredne požrtvovalnosti in neomajane narodne zavesti, če hočeš tudi na tujem res uspešno služiti svojememu narodu. Plod take požrtvovalnosti je tudi koledar in zbornik Svobodne Slovenije. Naši kulturni delavci v zamejstvu se zavedajo svoje dolžnosti. Pišejo in ustvarjajo! Ni to lahko. Prav tako, kakor ti, dragi prijatelj, se mora tudi vsak izmed njih pihati za svoj vsakdanji kruh. In namesto da bi se odpočil po vsakodnevem delu, pa prime za pero ter piše in ustvarja, pa naj bo to že zabavna povest, lepa pesem, potopis, učena razprava ali karkoli že. Pa zakaj? Za nagrado? Kje neki! Le predobro se zaveda, da za svoje delo nikdar ne bo dobil nič beliča, toda čuti, da je vključ temu kulturno ustvarjanje njegova dolžnost, ki jo je prevzel nase tedaj, ko je odšel iz zašušene domovine, da bi ji v svobodi bolj in izdatneje služil. In le pri taki nesebični požrtvovalnosti ter neomajni narodni zavesti ima naše izseljen-

stvo na razpolago toliko izvirnega in pestrega slovenskega čtiva kakor nikdar doslej. Sicer pravijo, da ja za malo denarja tudi malo muzike, toda koledar zbornik ti jo prav iz navedenih razlogov nudi mnogo, preklicano mnogo in še prav lepe tudi. Poglavitna dolžnost vsakega izseljenca je, da ohrani svojo narodno zavest in da jo vcepi tudi svojim potomcem! Kakor kulturni deavec smatra za svojo dolžnost, da piše in ustvarja, prav tako mora smatrati za svojo dolžnost vsak izmed nas, da tako požrtvovalno delo čim bolj izdatno podpre, kajti vsak po svojih močeh je dolžan služiti svojemu narodu. Le v vzajemnem sodelovanju vseh naših moči bomo stali čvrsto in tudi obstali! Zato pa spada izvirna slovenska knjiga v zamejstvu še prav posebno v vsako slovensko hišo, tem bolj pa še koledar in zbornik Svobodne Slovenije kot našobširnejša in najbolj pestra naša publikacija v izseljenstvu.

Morda bi oporekal kdo, češ, čemu se toliko gnati in pehati za naš jezik in tujino? Čim preje se prilagodiš, priučiš tukajšnemu jeziku in postaneš Amerikanec tem bolje. Pa ni tako! Prilagoditi se in priučiti jeziku seveda, saj je star pregovor pravi, da vsak toliko mož velja, kolikor jezikov zna in da se je pač treba povsod prilagoditi razmeram, ker se razmere tebi ne bodo. Toda čemu zatajati pri tem svoj jezik, ki te ga je mati že v zibelki učila? Ali pa ne uči svojih otrok tiste mile slovenske besede, ki te jo je učila tudi tvoja mati, ko te je dojila? Narodna zavest ni samo najsvetejša dolžnost temveč tudi največji ponos vsakega naroda, prav tako nas vseh skupaj kakor tudi vsakega poedince! In še nekaj si dobro zapomni, prijatelj moj dragi: Le tisti in edino tisti, ki bo ostal zaveden Slovenec, bo postal res tudi dober Amerikaneec!

Sedaj pa pojdi vase, bratec, daj si roko na srce in odkrito priznaj, da letošnji koledar zbornik Svobodne Slovenije spada nesporno na vsak način tudi v tvojo hišo in na tvojo mizo!

Potem pa idi in stori svojo dolžnost, ki jo dolguješ prav tako sebi, kakor tudi svojim ter narodu, iz katerega si zrastel! ing. J. Dolinar.

Slovenska Koroška

"ABC" začetnica za dvojezično šolo

Na dvojezično šolo niso šolarji in tudi učitelji nobene knjige bolj pogrešali kakor našo abecednika. Ni namreč lahka stvar za otroka, naučiti se branja in pisanja. Če je v družini več otrok, zlasti prvi najbolj občuti ta križ, za druge je že laže, ti se od najstarejšega v veliki meri nauče te velike, a prepotrebne umetnosti. Dober učbenik, t. j. abecednik, otroku pri tem neizmerno pomaga, saj mu skoro na pol olajša delo in priljubi učenje. Za učitelja pa je poleg šolske table in krede učna knjiga nič manj važen učni pripomoček, posebno še ko gre za vaje v prvem branju in pisanju. In sedaj imajo eni kakor drugi, učenci in učitelji, takšno knjigo. Po pisanju "Našega tednika" celo dobro takšno knjigo.

"Začetnica" je dvojezična. Izšla je v založbi "Oesterreichischer Bundesverlag" (Avstrijska zvezna založba) na Dunaju. Koroška dežela je prispevala za njen natisk 14.000 šil. Enako vsoto avstrijska zvezna vlada. Natiskana je bila v 5.000 izvodih. Vodstvo priprav za knjigo sta imela okrajni šolski nadzornik Walter Maklin in vladni svetnik Lorenc Just. Pri sestavi učbenika so sodelovali naslednji učitelji: Thaler, Srienec, Polanšek, Vouk, Vauti in učiteljci Ratzeck in Weber. Ilustracije je pripravil delno ravnatelj Rudolf Pauker.

S. Hiacinta Erjavec umrla

Na god sv. Barbare so v St. Jakobu v Rožu spremenili na zadnji poti šol. sestro Hiacinto Erjavec in jo po cerkvenem opravilu položili v sestrsko grobnico na tamkajšnjem farnem pokopališču. Pogrebne obrede je opravil ob asistenci sosednih in domačih duhovnikov g. dr. Janez Hornboeck, dekan v Podgorjah. Sentjakovski kaplan g. Česen je v nagrobnem govoru podal podobno rajnkinega življenja. Rojena je bila 15. marca 1880 v Kostrivnici. Z dvajsetimi leti je bila preoblečena. V Mariboru je bila učiteljica glasbe. Na Koroško, in sicer v St. Rupert je prišla že pred 1. svetovno vojno in je ostala tam do 1938. Dobo nacizma je prebila v Maria Hilf. Na sestrsko gospodinjstvo šolo v St. Jakobu je prišla 1946. 1950. je obhajala zlati jubilej, kar je bila preoblečena. Lani, v Marijinem letu, pa je končala svoje Bogu posvečeno življenje.

Posebna poteza njenega življenja je bila ljubezen do rož in petja. S tem je želela opominjati svoje gojenke, naj skrbijo za lepoto dekleškega cveta in vselega petja.

Z žalostinkami in Marijinim slavošpevom so se gojenke poslovile od svoje vzgojiteljice. Naj počiva v miru!

Željinje

Iz dopisa iz Željina povzemamo, da se tam zanimajo tudi za politiko, toda ne za tisto, ki se suče okrog združene Evrope, marveč za politiko, ki se prizadeva za "utrjevanje nemštva" na trušenjski šoli. Ob priliki obiska prosvetnega ministra v Celovcu je zastopal želinjsko "Elternschaft" (starše) mož, ki nima nobenega otroka na šoli in ki ni bil od nikogar pooblaščen za kaj takega.

Iz istega dopisa zvemo tudi, da je deputacija iz občine Važenberk obstajala iz samih nepopoljšljivih nacistov, ki kar ne morejo pozabiti rajnkinega "tisočletnega rajha." Dopisnik pristavlja, da je šla važenberška deputacija, kakor se sliši, v Celovec bolj na uro gledat. . .

Razne novice

"Kath. press" (Katoliški tisk), avstrijska katoliška časopisna agencija, je objavila, da je bilo ob priliki "narodnega praznika" v Jugoslaviji 29. nov. l. l. med 3.000 pomiloščenci tudi 15 katoliških duhovnikov iz raznih škofij. Iz zabora v Lepoglavu so izpustili 8 svetnih duhovnikov in 4 frančiškane. Po našem poročilu so bili pomiloščeni v prvi vrsti kriminalci, političnih amnestirancev je zelo zelo malo.

Za božič je izšel "Naš tednik" na 22 stranih z zelo bogato vsebino. Izredno močan je uvodnik "Ob jaslicah."

Namesto g. Vinka Zaležela, ki je bil prestavljen k Slovenskemu dušnopastirskemu uradu v Celovcu, so dobili v St. Jakobu v Rožu za kaplana g. Rudolfa Ropasa, ki je znan kot dober pevec in mojster v orglah.

11. decembra lani je imela Zveza absolventk gospodinjstkih šol redni obč. zbor. Za predsednico so si članice tudi za novo poslovno leto izvolile gđc. Milko Hartman, za tajnico pa gđc. Rezik Hobel. Obč. zbora se je udeležil tudi dr. Vinko Zwitner, ki je imel na njem tudi predavanje o dejavnosti katoliškega ženstva v današnjih razmerah. Pri "slučajnostih" je bilo po-udarjeno, kako Svica, kamor je

K sodobnim svetovnim problemom

Ko je francoska narodna Zdrženih narodov doseči osvoboditev ameriških vojaških letalcev, ki so jih komunistični Kitajci obsodili kot vohune. Po-ročila iz Londona in New Del-hija, pa tudi vesti iz samega Peipinga ne kažejo, da bi bil uspeh zelo verjeten.

V Združenih državah spet go-vore o možnosti blokade kitaj-ske obale, če Peiping letalcev ne bo izpustil. To je verjetno le prazno grmenje, ki ne bo prineslo dosti dežja.

V Jakarti, prestolnici Indone-zije, so pretekli teden zborovali predsedniki vlad takozvanih Co-lombo sil: Indije, Pakistana, Ceylona, Burme in Indonezije. Sklenili so, da bodo koncem pri-hodnjega aprila pozvali zastop-nike cele vrste azijskih in afri-ških držav na politična in gos-podarska posvetovanja. Med povabljenici je tudi komunisti-čna Kitajska, med tem ko so Čangkajska spregledali, povabi-li so Vietnam in Vietminh, ne pa Sev. in Južne Koreje, ker "je dežela razdeljena." Povabili so predstavnike vseh arabskih drž-avic Srednjega vzhoda, ne pa zastopnika Izraela, "ker bi v tem slučaju zastopniki arabskih drž-av ostali doma." Da bi na tem bodočem posvetovanju ne bil glas komunistične Kitajske po-leg Indije premočan, so pova-bili tudi Japonce. Vsekakor bo na tem zborovanju predvidoma zastopanih 30 držav. Na kake posebne uspehe posvetovanja pa zaradi različnega mišljenja po-sameznih zastopstev ni raču-nati.

Turški ministerski predsednik in zunanji minister se odpeljeta te dni na obisk v Bagdad, pre-stolnico Iraka. Temu obisku bo kasneje sledil še obisk v Egipt. Namen teh obiskov je okrepiti obrambo Srednjega vzhoda, ka-tere temelj predstavlja za sedaj vojaško-obrambna zveza med Turčijo in Pakistanom. V to zvezo bo v bližnji bodočnosti stopil tudi Irak. Egiptovski predlog za ustanovitev posebne krajevne obrambne zveze na temelju Arabske lige je Turčija kot nepraktičen odklonila. Tur-ki se nečejo mešati v arabsko-izraelski spor.

Sedaj ko se bližajo načrti za obrambo Zahodne Evrope svoji uresničitvi, so začeli v Wash-ingtonu resno razmišljati tudi o okrepitvi zveze za obrambo ju-govzhodne Azije (SEATO). Pri-hodnji mesec se bodo o tem vprašanju razgovarjali zastop-niki članov te zveze v Bangko-ku v Siamu o tem vprašanju. Če hoče svobodni svet ohraniti Južni Vietnam, Laos, Kambod-žo, Siam in Burmo pred komu-nistično poplavo, mora biti pri-parviljen uporabiti tudi silo.

Iz Jugoslavije prihajajo v zadnjem času žalostna poročila. Vlada ni več zmožna plačevati niti obresti na velik državni dolg in namerava v najkrajšem času sklicati zastopnike vseh upnikov na razgovor. Združene države so obljubile Beogradu do 850.000 ton pšenice, da bi pre-prečile preveliko pomanjkanje krušne moke.

Ob vsej tej domači stiski in revščini se pa Tito s svojimi paj-dashi spreha na daljni Indiji. Novo leto je preživel v Kalkuti.

V Beogradu je prišlo do obno-vitve spora med vodstvom Komunistične stranke in takozva-no Djilasovo skupino. Na pred-log državnega tožila je nara-dna skupščina vzel V. Dedijerju poslansko nedotakljivost. Vse kaže, da se bosta Dedijer in nje-gov prijatelj Djilas skoro znašla pred sodiščem. Kdo bo prava žrtv tega spora, bo pokazala bodočnost. Zanimivo je, da se vrši v Beogradu vse to v času, ko ni doma ne Tita in ne njego-vega glavnega rablja Alekse Rankoviča.

odšlo zadnja leta toliko sloven-skih deklet, ta odtujeje svoji do-movini.

"Volkzeitung" je nedavno pri-nesla poročilo, da so jugoslovans-ki tajni agenti v Celovcu ugra-bili srbskega polkovnika, ki je bil v Italiji vodja protikomuni-stične akcije. V Celovcu je bil izva-bljen na zaupni sestanek, tam pa prijet in odpeljan čez mejo.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Howe napoveduje boljše čase

Ottawa. — Trgovinski minister Howe je napovedal, da bo leta 1955 Kanada gospodarsko napredovala, se rešila iz sedanjega zastoja, čeprav bodo tu in tam morda ostale še vedno kakšne težave.

Uvoženo blago bo nekaterim gospodarskim panogam povzročalo še vedno težave. Howe je razlagal vzroke lanskega gospodarskega zastoja. Med najhujšimi naj bi bila odločitev podjetnikov in trgovcev vreči na tržišče blago, ki so ga držali v skladiščih v času korejske vojne, padec izvoza, ker se je industrija odstran Atlantika postavila že na lastne noge in prodirala celo na naš domači trg.

Po njegovi sodbi lanske težave niso bile prehude. Sicer ni doseglo blagostanja 1. 1953, bilo pa je kljub temu eno dobrih let v gospodarstvu Kanade. Farmarji so bili prizadeti na eni strani zaradi slabše letine, na drugi zaradi padca cen žita na svetovnem trgu. Število brezposelnih je doseglo povprečje 4,3 od sto, med tem ko je bilo pred enim letom 2,6. Razumljivo, da so bili zaradi vsega tega lani tudi prihranki na splošno manjši kot predlanskim. Zanimivo je, da je bil celotni narodni dohodek kljub vsemu temu lani nekoliko višji kot leto prej, na posameznika pa je vseeno odpadlo manj, če računamo, da se je število prebivalstva v tem času povečalo za nekaj stotisoč.

„Če upoštevamo gospodarske razmere doma in v tujini, moremo računati, da se bo gospodarska delavnost, ki je postala že sedaj živahnejša, še povečala,“ je dejal trgovinski minister.

Na kanadsko gospodarstvo bo po sodbi ministra vplivalo ugodno ameriško gospodarstvo, ki je tudi že prebolelo malo krizo, in pa veliki gospodarski zagon, ki ga prav sedaj doživlja Evropa.

DOMA IN PO SVETU

Jack Harrison Thurrott, kanadski predstavnik v odboru za nadziranje premijra v Indokini, je v avtomobilski nesreči našel smrt. Njegova žena in sin živita v prestolnici Ceylona Colombo.

Kanadčani so bili v preteklem letu peti potrošnik mleka in mlečnih izdelkov. Potrošnja na osebo je bila 1,033 funtov. Prva potrošnica teh izdelkov na svetu je bila Irska, kjer so na eno osebo porabili 1,382 funtov. Njej je sledila Nova Zelandija s 1,349 funti, Švedska s 1,234 in Avstralija s 1,056 funti na osebo. Kanada je bila peta v potrošnji mleka, šesta v potrošnji surovega masla in 12 v potrošnji sira.

Žalostno sporočilo iz domovine

Ajax, Ont. — Sestra z Jezerskega mi je sporočila, da mi je pred sv. Andrejem umrl oče. Na ta dan bi bil dočakal 93. rojstni dan. Voščilo sem mu poslal, toda godovnega dne ni več dočakal. Vsem prijateljem in znancem ga priporočam v toplo molitev!

Naj vsem pri A. D. nakloni Bog zdravo, srečno, blagoslova in uspeha polno novo leto!

Janez Kemperle.

Tudi mravlje se opijejo

Znano je, da živijo v mravljiščih z mravljami tudi različne vrste mrčesa. Prirodoslovci jim pravijo mravljišni gostje.

Najbolj zanimiv gost med mravljami je hrošč lomechusa strumosa. Mravlje so temu zanimivemu gostu prave sužnje. Hrošč se izogiblje vsakega dela in svojo gostoljubnost izkazuje mravljam s tem, da se hrani z mravljinčnimi jajčeci in bubami. Kljub temu pa izkazuje mravlje temu nevhvaležnemu podnajemniku neverjetne neznosti. Zakaj?

Tudi mravlja se rada od časa do časa opijani. Zanimivi hrošč izloča iz svojih žlez eterično olje, ki povzroča tako privlačnost, da se ji mravlje ne morejo upirati. Ko se mravlje enkrat opijajo, se drugače tako vestne in skrbne živali prav nič ne brigajo za usodo svojega potomstva. To pregrešno življenje bi mravlje že zdavno izbrisalo, če ne bi narava sama postavljala potrebnih pregrad. Opite mravlje same pokončajo velik del potomstva hrošča, ki jim dobavlja mamila. Tega pa ne delajo morda iz strasti za pokončevanje, pač pa so mravlje zelo skrbne do njih. Ob sončnih urah nosijo bube in jajčeca na površino mravljišča in kasneje spravljajo bodoči rod zopet v notranjost. Pri tem ne delajo nobenih razlik med lastnimi bubami in med bubami svojih gostov. Ta velika skrb pa je za nežne hroščeve bube usodno. Prenajanje bub sem in tja pomeni njihovo smrt. Prav zato so mravlje tudi še vedno pri življenju.

Iz slovenskega Toronta

Slovenski Božič v Torontu

Kamorkoli odide Slovenec po svetu, ponese s seboj tudi vsaj svoje glavne navade in običaje. Ti so njegovo zunanji izrez, kako misli in čustvuje. Nekdo doma se sveti večer ni začel, dokler ni zadisalo po kadilu in dokler se ni oglasil farni zvon. Hvalevredno je, da premnogi Slovenci v Torontu še vedno tako začenjajo božično praznovanje. Ta lepa navada, da gospodar — lastnik hiše vzame žerjavico in kadilo, kdo drugi, — mogoče kdo od podnajemnikov — pa blagoslovijo vodo ter tako pokadijo in blagoslovijo dom, naj bi se ohranila iz roda v rod. Tudi v deželi 'vsemogočnega' dolarja, bo le božji žegen ohranil slovenske domove.

Slovenci v Torontu so vsako leto okrog Božiča imeli brige, kje bi se mogli zbrati k polnočnici. Ni bilo malo težav, kje najti primerno in dovolj veliko cerkev, ki v sveti noči ne bo zasledena. Letos vseh teh skrbi ni bilo. Nova lastna cerkev je pričakala vernike, ki so jo za polnočnico napolnili. Pokazalo pa se je, da je nova cerkev za take prilike še premajhna. Zato sta bili letos istočasno kar dve polnočnici: ena v cerkvi, druga v dvorani, kamor se je moralo kakih 200 vernikov premakniti, ker za nje ni bilo prostora v cerkvi. Vendar pa so tudi ti slišali isto petje in isto pridigo, seveda po zvočnikih. Po mnenju poznavalcev se je obeh polnočnih udeležilo polovico vseh Slovencev, ki živijo na področju mesta Toronta in v njegovi bližnji okolici. Premnogi so izjavljali, kako lepo in prijetno je bilo letos pri polnočnici. Novo cerkev so krasile tudi jaslice, ki so umetniško delo mojstra Goršeta.

Skrivnost svete noči je še vedno tista sila, ki pritegne ljudi skupaj in jih približa jaslicam, kamor so pred 2000 leti nebesa poslala drobnega otročiča, ki pa je bil Sin božji. Blagega vpliva Božiča ne morejo udušiti ne dolar, ne skrb, niti še tako glasno kričec 'ta svet. Redki so nasprotniki, ki bi jim svetočno noč nastrojenje ne raztalilo mrzline okrog src in ne razpihalo iskric ljubezni do bližnjega. Ponujena roka vošči vesele praznike in kdo ne bi odgovoril, če prijazna beseda trka na srce.

Tudi pri glavni maši na sveti dan, je bila cerkev polna kot vsako nedeljo. Poleg tega pa sta bili še maši ob osmih in ob devetih. Sveti dan smo včasih v stari domovini preživljali doma pod družinskim krovom in v cerkvi. Za obiske med sosedi in sorodniki ta dan ni bil. Za

prireditve, za obiske in zabave je bilo število. Zgleda, da se tega Slovenci v Torontu še vedno držijo. Na število sicer ni bilo nikakih slovenskih prireditev, pač pa ni manjkalo obiskov po družinah.

Začetek veseljaške predpraznične sezone bo kakor zgleda na Silvestrovo. Veselo Silvestrovanje se pripravlja v Brennan Hall v kolegiju sv. Mihaela.

Sestanki društva N. I. J.

Članom društva N. I. J. sporočam, da bo v nedeljo, 9. januarja, redni mesečni sestanek. Sestanek bo v cerkveni dvorani takoj po drugi maši. Čim manj se bodo člani ustavljali pred cerkvijo, tem prej se bo sestanek pričel in seveda tudi zaključil. Na sporedu sestanka bo poleg običajnega dnevnega reda predavanje: "Pomen razvedrila in zabave." Govoril bo dr. W. Bratina.

Vse člane prav lepo vabim, da se sestanka zanesljivo udeležijo! Predsednik.

Nazaj in naprej

V pristanišču vidijo ljudje večkrat stati ob morju kakega mornarja, morda kapitana ladje. Zamišljen in resno gleda tja čez morje. Kaj razmišlja? Misli na svoja pota po širnih morjih, na težave in nevarnosti, ki jih je doživel, morda tudi na kako nesrečo, izgubo, ki ga še bridko boli v srcu? Ali misli naprej, kako bo odšel na pot, se spet izročil nezanesljivim morskim valovom, težavam in nevarnostim, ki ga morda čakajo? Resno misli. Vendar ve: treba bo pač spet iti! Bo že Bog varoval mene in mojo ladjo!

Glejte, ali nismo vsi mornarji na morju tega življenja? Vsi, ki smo današnji dan na nemirni vožnji po tem morju dočakali, stojimo danes nekako v mimem pristanišču in se oziramo nazaj in naprej, na našo pot v preteklem letu, na našo nam še neznan pot v prihodnem letu. Kakšna je bila naša pot? Res, za mnoge morda prav mirna in srečna. Tako lepo je plula ladja njihovega življenja, brez posebnih potreslajev, brez neviht in viharjev, brez kake bridke izgube. Iz srca bi morali hvaliti Boga in Marijo, ki je čuvala ladjico!

Drugi spet so se morali z naporom in težavo boriti in se prebijati skozi valove neprijetnosti in nesreč, skozi valove krivic, nasprotovanja in sovražstva, opravljanja in obrekovanja: morda so po bridki izgubi kakega dragega sopotnika, moža, žene, staršev, otrok z bolečino v srcu pripluli do današnjega dne. Naj tudi ti vdano govore v svo-

jem srcu: Bog je storil to. Bog je dopustil to. Zakaj, ve On. Na meni je, da molčim in trpim. Naj se v vsem zgodi božja volja!

In zdaj se bomo spet izročili valovom časa in valovom življenja, vsej tisti plimi in oseki sreč in nesreč, veselja in žalosti, ljubezni in sovražstva, miru in trpljenju, ki človeka pač čakajo ali vsaj lahko zadenejo na tej nevarni plovi čez morje življenja.

Nič ne vemo, kaj nas čaka. A to vemo, da nad nami čuva oko nebeškega očeta, ki budno pazi na nas in na ladjico našega življenja. Začnimo našo pot v imenu, s katerim začenja sv. Cerkev čas novega leta: V imenu Jezusov. In zapišimo na zastavo naših ladij ime, ki ga je v globoki veri in v velikim zaupanju napisal na svojo ladjo Kristof Kolumb, ko se je predal morju na pot v neznane kraje: "Santa Maria." O ti naša ljuba Mati, drži svoje mogočne roke nad ladjicami našega življenja!

Polno blagoslovljeno novo leto, vsem naročnikom in bralcem Ameriške Domovine želi

Viktor Vrečar.

Razstava ročnega pletilstva

Od 4. februarja do 6. marca 1955. bo v Londonu v umetniški galeriji tretja razstava ročno pletenih izdelkov. Posebno novi Kanadčani so lepo povabljeni, da se te razstave udeležijo s svojimi izdelki.

Kdor hoče razstaviti svoje izdelke, mora upoštevati sledeča navodila: 1. Izdelki morajo biti ročno pleteni v letu 1954.

2. Vse za razstavo poslane izdelke bo pregledala strokovna komisija. Razstavljeni bodo samo tisti, ki jih bo ta komisija odobrila.

3. a) Vsi izdelki bodo zavarovani proti požaru in tatovom, dokler bodo v posesti prirediteljev razstave.

b) Pošiljka izdelkov mora biti primerno pakirana.

c) Nobene pristojbine ni treba plačati tistemu, ki želi razstaviti svoje izdelke. Zato pa mora biti za vse pošiljke poština plačana vnaprej, da bodo lahko izdelki takoj po končani razstavi vrnjeni lastniku.

d) Tudi tisti izdelki, ki jih komisija ne bo sprejela za razstavo, bodo vrnjeni lastnikom šele po razstavi.

4. Komisija, ki bo predmete ocenjevala, si pridružuje pravi-

co končne odločitve.

5. Fotografiranje predmetov za javnost bo dovoljeno.

6. Predmete je treba poslati na sledeči naslov: London District Weavers, c/o London Public Library and Art Museum, Queen's Ave., London, Ont. Zadnji dan za sprejem je 19. januar 1955. Kdor se hoče udeležiti te razstave, lahko pošlje največ štiri izdelke. Kdor želi na razstavi dati svoje izdelke, jim mora označiti ceno: 10% prodajne cene si bo pridržala uprava razstave. Vsak izdelek, poslan na razstavo mora biti opremljen s posebnim formularjem, ki ga na zahtevo pošlje tajnica razstave Mrs. John Jeffery, 43 Grand Ave., London, Ont.

Slavke pri Fordu ne bo takoj konec

Windsor, Ont. — Emil Mazey, tajnik Zveze avtomobilskih delavcev, je na Silvestrovo dejal stavkujočemu delavstvu v Windsorju, da bo treba opraviti še dosti dela, predno bo Fordova tovarna zopet stekla.

Prejšnji teden obnovljena pogajanja med vodstvom podjetja in delavsko unijo, so bili čez Novo leto in nedeljo prekinjena in se sedaj nadaljujejo. Po besedah delavskega tajnika so bili omenjeni razgovori prvi resnični razgovori za ureditev spora, ki je povzročil stavko 10. oktobra lani. Ozračje pri razgovorih je bilo dosti dobro, vendar ni marala nobena stran popustiti v vprašanju takozvane seniority.

Iz krogov vodstva tovarne je prišla vest, da bodo prvi avtomobili mogli priti iz tovarne šele šest tednov po tem, ko bo ta znova stekla. Če torej hoče imeti Ford v marcu in aprilu, ko je prodaja avtomobilov po navadi najboljša, svoje avtomobile na trg, bo moral s pogajanjem s stavkujočim delavstvom pohiteti.

Povečanje podpore za brezposelne?

Ottawa. — Zvezni parlament bo na enem svojih prvih zasedanj razpravljal o izboljšanju zavarovanja proti brezposelnosti. Predlog predvideva 25 odstotno zvišanje podpore in nekatere druge nove ugodnosti.

Pospešena gradnja cest

Ottawa. — Na Silvestrovo se je delovni minister Winters pritožil, da so pokrajinske vlade, ki imajo v svojih rokah nadzorstvo nad gradnjo velikih prekanadskih avtomobilskih cest, opravile sedaj komaj eno petino predvidenega dela. Po njegovem je počasnega napredovanja gradnje te ceste krivo delno tudi lansko slabo vreme. Pet tisoč milj dolga cesta bi morala biti predvidoma gotova do kraja 1. 1956. Polovica gradbenih stroškov odpade na pokrajinske vlade, polovico pa na zvezno.

Kanadsko-ameriško podjetje

Toronto, Ont. — Med tem, ko je še pred nekaj meseci izgledalo, da utegne Kanada zgraditi sama vso plovnost pot iz Atlantika do Velikih jezer, je postalo sedaj gotovo, da bo to vsaj za sedaj skupno kanadsko-ameriško podjetje.

Koncem lanskega leta so začeli z izkopavanji, ki bodo letos naglo napredovala in bodo končana predvidoma leta 1958.

Za letos predvidevajo, da bo Kongres Združenih držav odobril nova sredstva za poglabitev vodne poti za velike ladje vse do Gornjega jezera. Zadevni stroški so proračunani na okoli 100 milijonov dolarjev.

Ena iz kanadskega gospodarstva

V letu, ki se je zaključilo 31. marca 1954, so kanadski farmarji prejeli 2,091 posojil kot prvo hipoteko (mortgage), in 591 posojil kot drugo hipoteko. Povprečno so ta posojila znašala \$3,740. Vsako peto posojilo v tem letu pa je presegalo \$6,000.

Posojila, ki jih daje 'Farm Loan Board' so bila na razpolago samo tistim farmarjem, ki dejansko obdelujejo zemljo. Služila so jim v večjo gospodarsko varnost, za nabavo živine in inventarja, za plačevanje dolgov, za zboljšanje in nakup nove zemlje itd. Farmarji si morejo sposoditi do \$10,000 kot prvo hipoteko z odplačevanjem do 25 let na 5% obresti. Drugo možnost imajo, da si sposodijo do \$12,000 kombinirano kot prva in druga hipoteka.

TO NAJ BO OBED? — Mož na sliki se pripravlja nejevoljen h kosilu, ki ga mu je pripravila žena v želji, da bi postal vitkejši. Ves obed obstoja iz s čokolado prevlečene tablete, ki nima več kot 49 kalorij hranilnosti, pa se v želodcu napne in da človeku občutek sitosti. Slika je bila posneta v Hamburgu na Nemškem.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO.

Sax Rohmer:

SKRIVNOST DR. FU-MANČUJA

"O tem vas bom obavestila," stresel na tla. "Ne morem čakati, Petrie," je dejal. "Kar skeli me, da bi se lotil dela. Vendar, napačna poteza, pa..." Nažgal si je pipo in strmel skozi okno. "Seveda bom vzel s seboj iglasto vbrizgalko," sem pojasnjeval. "Smith ni ničesar odgovoril. "Da bi le vedel, iz česa je sestavljeno sredstvo, ki povzroči dozdevno smrt," sem nadaljeval, "pa bi moja slava za dolgo preživela moj pepel." Ne da bi se obrnil, je Smith odgovoril: "Rekla je, da je nekaj dal v vino." "Da, v vino," Zavladal je molk. Moje misli so zabredle h Karamanehi, ki jo je imel Fu-Manču v splošni, ki so bile močnejše ko spone suženjstva. Zakaj ker je njen brat Aziz visel med življenjem in smrtjo, kaj je mogla storiti druga ko izvrševati povelja prekanjenega Kitajca? Kak pokvarjen veleum je bil ta človek! Ako bi mogli zaklad skrivnostne modrosti, ki jo je nakopičil morda on, edini človek, uporabiti za bolne in trpeče, bi ime doktorja Fu-Mančuja z zlatimi črkami zablestelo poleg drugih v zgodovini zdravilstva. Iznenada se je Nayland Smith obrnil, izraz njegovega lica pa me je presenetil. "Poglej za naslednji vlak v L..." se je zadržal. "V L...? Kaj...?" "Tam je vozni red. Niti minute ne smeva zgubiti." V njegovem glasu je bil ukazovalni poudarek, ki sem ga prav dobro poznal, iz oči pa mi je žarela neizogibna potreba po udeleževanju. "Čez pol ure — zadnji." "Morava ga dobiti." Brez kake nadaljnje pojasnjevalne besede je oddrvel oblazinjen, zakaj vse popoldne je bil v svoji domači halji korakal po sobi in brez prestanka kadil. Kmalu sva odhitela ter skočila v prvi taksi, ki je privozil mimo. Smith je spodbujal moža k naglici in z mrzlično naglico, ki je bila značilna za prijateljevo delo ob važnih prilikah, sva se odpeljala. Nestrpno je pogledoval skozi okno in si mečkal uhelj. "Vem, da mi boš oprostil, stari fant," je dejal, "toda v glavi imam majhen načrt, s katerim se ukvarjam. Imaš s seboj reči ki sem jih omenil?" "Da." Pogovor je ponehal, dokler se taksi ni ustavil pred kolodvorom. Tedaj je dejal Smith: "Ali meni, Petrie, da je bil lord Southery prvi ustvarjajoči inženir sedanjega časa?" "Brez dvoma," sem odgovoril. "Večji ko von Humber iz Berlina?" "Mogoče ne. Toda von Humber je že tri leta mrtev." "Tri leta, kaj ne?" "Približno." "Ahi!" Prispela sva na kolodvor pravočasno, da sva si zagotovila poseben predelek, od koder je Smith lahko skrbljivo nadziral potnike v vseh drugih vozovih. Zavil se je do oči in me opozoril, naj se ne pokažem iz kota predelka. Kar pokal sem od radovednosti, kaj

Tečaj za državljanstvo

Roosevelt Library, 551 East 200 St., pripravlja poseben tečaj za one, ki hočejo postati ameriški državljani. Tečaj se bo začel po Novem letu. Kdor bi se ga želel udeleževati, naj pokliče KE 1-0811. (x)

pomeni njegovo početje. Ko se je vlak jel pomikati, je dejal:

"Ne misli si, Petrie, da te hočem kar na slepo voditi, zato da bi te pozneje presenečal s svojo bistrovidnostjo. Bojim se le, da bo lov precej divji. Vide ti je, da se te misel, s katero se pečem, še ni polotila. Želel bi, da bi se te bila. Uvidel bi, da je pametna."

"Za zdaj sem obupno na nejasnem."

"Dobro torej, nočem vplivati nate, le preglej položaj in poskušaj priti do vzroka za tako naglo potovanje! Čisto gotovo me bo bodrilo, če ti uspe." Toda ni mi uspelo in ker me Smith po vsem videzu ni hotel razsvetliti, nisem hotel siliti vanj. Vlak se je ustavil v Rugbyju, kjer je Smith s postajenarčnikom imel skrivnostni pogovor. V L... pa se je njun pogovor razjasnil, zakaj velik avto naju je čakal. Hitro sva skočila vanj in, še preden je večina potnikov stopila na ploščad, naju je z blazno brzino odpeljal po mesečnih cestah.

Po dvajsetih minutah nagle vožje se je pred nama pojavila velika hiša, ki se je živo odražala od gozdnega ozadja.

"Stradwick Hall," je pojasnil Smith. "Dom lorda Southeryja. Midva svap rva — toda dr. Fu-Manču je bil v vlaku." Tedaj se mi je resnica zasvetila.

Grobica

"Vaš neobičajni predlog me navdaja z grozo, Mr. Smith!" Majhen, gibčen mož v temni obleki, ki je bil podoben višjemu natakarku (a je bil pravni svetovalec hiše Southery) je ozvolovljen pihal svojo cigaro. Nayland Smith, ki ga je njegovo nemirno sprehajanje zaneslo na oddaljeni konec knjižnice, se je obrnil in z vsoto možatostjo pogledal nazaj, kjer sva pri ognjišču stala z odvetnikom.

"Sem v vaših rokah, Mr. Henderson," je dejal in se bližal temu, sive oči pa so mu sijale. "Razen dediča, ki je v inozemski službi, pravite, nima lord Southery nobenih sorodnikov. Ako se motim, a vi sprejmete moj predlog, ni nikogar, čigar občutljivost bi trpela..."

"Moja lastna, sir!" "Ako imam prav, pa mi vi prepričate izvedbo mojega načrta, postanete morilec, Mr. Henderson." Odvetnik se je zdrznil in živčno pogledoval Smitha, ki je preteče stal pred njim.

"Lord Southery je bil samotni človek," je nadaljeval prijatelj. "Če bi bil mogel zastaviti svoj predlog kakemu njegovemu sorodniku, ne dvomim kakšen bi bil njegov odgovor. Zakaj se obotavljate? Kako to, da vas je groza?" Mr. Henderson je strmel v ogenj. Njegovo po naravi rdeče lice je bilo blede.

"To je nekaj čisto izrednega, Mr. Smith. Mi nimamo potreb-

nih pooblastil..." Smith je nepotrpežljivo hlapnil z zobmi, potegnil iz žepa uro in pogledal nanjo. "Imam vsa potrebna pooblastila. Dal vam bom pisan ukaz, sir."

"Širjenje poganstva. Tak postopek bi bil dovolj na Kitajskem, v Burmi..."

"Mar vi zastavljate eno življenje proti takim pomislekom? Ali menite, da bi, vzemimo mo- jo neodgovornost, dr. Petrie podpiral takole stvar, če bi dvomil, da je potrebna?" Mr. Henderson me je z dostojanstvenim

Moški dobijo delo

STROJNIKI in izdelovalci orodja in modelov za letala. Morajo imeti vsaj 5 let izkušnje. 55 ur na teden. INDUSTRIAL ENTERPRISE 19306 Redwood (vstran od Nottingham Rd.) Cleveland 10, Ohio (254)

Ženske dobijo delo

Dekleta 17 let ali več za zložiti rjuhe, prte in brisače. Stalno delo za dobre delavke. MENK BROS. LAUNDRY 643 E. 103 St. (5)

Hišno delo

Iščem zanesljivo žensko za 2 dni v tednu. Najprvo samo ob sobotah, ko sem doma. Kli- čite podnevi GL 1-8777, po 6. uri pa ER 1-1073. (6)

obotavljanjem pogledal.

"Saj so gosti v hiši — žaluj- čiči, ki so danes prisostvovali svečanosti. Ti..."

"Ne bodo nikdar zvedeli, ako se motimo," ga je presekala Smith. "Za Boga, zakaj še odlašate?"

"Vi in jaz, Mr. Henderson, in dr. Petrie bomo zdaj sli. Dru- gih prič ne potrebujemo. Odgo- vorni smo edinole svoji vesti."

(Dalje prihodnjije)

MALI OGLASI

Stanovanje se odda

Tri neopremljene sobe in kopalnica, zgoraj, se oddajo. Vprašajte na 1090 E. 66 St. (zadaj).

NAPRODAJ

2 leti star bungalow z 2 spalnicami, kopalnica, z lesom obita zasebna sobica, karpeteran; oddelek s kuhinjo, spal- nico, umivalnico ter štedilni- kom in hladilnikom. Cena sa- mo \$17,500.

KOVAČ REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030 (257)

Sobe se odda

Pet sob se odda v najem bli- zu sv. Vida cerkve. Kličite: HE 1-7963. (4.6.jan.)

MR. in MRS.

Lawrence Pirš

1440 E. 63 St.

se najlepše zahvaljujeta vsem, ki so jima poslali božična in novoletna vo- ščila. Obenem želita vsem srečno in blagoslovljeno Novo leto!

Kupimo hišo

Starejšo hišo s 3 ali 4 spal- nicami v bližini E. 185 St. Kli- čite Wickliffe 3-3583. (257)

Mi pripravimo

ZDRAVILA

za Evropo

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland

ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, Agent

Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, automobile in pohištvo

Ivanhoe 1-4221

18115 NEFF ROAD

K. S. K. JEDNOTA

POSOJUJE DENAR

članom K. S. K. J. po 4½% obresti

nečlanom po 5½% obresti

na zemljišča in poseslva

brez kake provizije

ali bonusa

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-353 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

Use Our Lay-a-Way Plan

QUALITY AT A PRICE—EASY TERMS

STAKICH FURNITURE CO.

JAMES D. STAKICH, Prop.

Ivanhoe 1-8288

16305 Waterloo Road

STORE HOURS: Monday, Thursday, Friday—9 A.M. to 9 P.M.
Tuesday-Saturday 9 A.M. to 6 P.M. — Wednesday 9 A.M. to 12 Noon

V BLAG SPOMIN
OB PRVI OBLETNICI, OD KAR JE UMRLA NAŠA
LJUBLJENA MAMA

FRANCES KAVČIČ

Zatisnila je svoje mile oči dne 4. januarja 1954

Eno leto je minilo, odkar si zapustila nas; črna zemlja Te pokriva, ran izbrisal ni še čas. A duša Tvoja vrh zvezda, z duhovni rajskimi zdaj biva, v objetu večnega Boga, zdaj blaženstvo brezmejno vživa.

Zalujoci:

MARY STIMAC, KATIE CESEN,
in EDWARD KAVČIC, otroci

Cleveland, Ohio, dne 4. januarja 1955.

FINANCIAL STATEMENT OF THE St. Clair Savings & Loan Co.

December 31, 1954

ASSETS

Cash on Hand and in Banks	\$ 1,145,470.50
United States Government Bonds	853,937.49
Loans on First Mortgage Security	15,936,256.36
Home Improvement Loans	47,595.10
Real Estate — Office Buildings	144,962.67
Furniture and Fixtures	39,602.75
Federal Home Loan Bank Stock	234,900.00
All Other Assets	228.70

Total Assets

LIABILITIES

Savings Deposits	\$14,652,338.36
Loans in Process and Escrow Funds	1,591,123.47
Advances from Federal Home Loan Bank	730,000.00
Borrowers' Accumulations for Insurance and Taxes	9,265.65
All Other Liabilities	28,314.03

CAPITAL AND SURPLUS

Capital Stock	\$244,266.16
Undivided Profits	194,855.66
Reserve Fund	952,790.24
	1,391,912.06

Total Liabilities, Capital and Surplus..... \$18,402,953.57

ALL SAVINGS DEPOSITS INSURED UP TO \$10,000.00

by the
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION,
AN INSTRUMENTALITY OF THE U. S. GOVERNMENT

Deposits Made on or Before January 10th

Will Earn Interest From January 1st

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN COMPANY

A SAVINGS INSTITUTION

Two Convenient Offices

813 East 185th St.

6235 St. Clair Ave.

V blag spomin

DESETE OBLETNICE, OD KAR JE IZGUBIL SVOJE ŽIVLJENJE NA BOJNEM POLJU NAŠ NADSV Ljubljani in Nikdar po- ZABLJENI SIN IN BRAT

Pfc. Anthony L. Primc

ki je dne 3. januarja 1945 dal svoje mlado življenje za svobodo na Francoskem

Deset let je že minilo, odkar zapustil si nas Ti; slike Tvoje v naših srcih, zbrisati ne more čas.

Upanje pa nas tolaži, da se enkrat snidemo; tam pri Bogu v nebesih, v kraju tam: nad zvezdami.

Zalujoci ostali:

ANTON in JENNIE PRIMC, starši
JEAN BASKOVIC in
LOIS ANN, sestri

Cleveland, Ohio, 3. januarja 1955.